



Протягом 2011-2012 років посадові оклади педагогічних працівників неодноразово підвищувалися у зв'язку зі збільшенням розміру посадового окладу працівника першого тарифного розряду Єдиної тарифної сітки та мінімальної заробітної плати. Як, зважаючи на це, обчислити суму заробітної плати для оплати щорічних відпусток педагогічних працівників?

Оплата щорічних відпусток педагогічних працівників

Обчислення середньої заробітної плати для оплати щорічних відпусток здійснюється відповідно до Порядку обчислення середньої заробітної плати, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 8 лютого 1995 р. № 100 (із змінами, далі — Порядок).

Згідно з пунктом 2 Порядку обчислення середньої заробітної плати для оплати часу щорічної відпустки провадиться виходячи з виплат за останні 12 календарних місяців роботи, що передують місяцю надання відпустки або виплати компенсації за невикористані відпустки.

Працівникові, який пропрацював менше року, середня заробітна плата обчислюється виходячи з виплат за фактичний час роботи, тобто з першого числа місяця після оформлення на роботу до першого числа місяця, в якому надається відпустка.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Час, протягом якого працівники згідно з чинним законодавством або з інших поважних причин не працювали і за ними не зберігався заробіток або зберігався частково, виключається з розрахункового періоду.

Нарахування виплат за час щорічної відпустки

Відповідно до пункту 7 Порядку нарахування виплат за час щорічної відпустки, тривалість якої розраховується у календарних днях, провадиться шляхом ділення сумарного заробітку за останні перед наданням відпустки 12 місяців або за менший фактично відпрацьований період на відповідну кількість календарних днів року чи меншого відпрацьованого періоду (за винятком святкових і неробочих днів, встановлених законодавством).

Одержаний результат перемножується на кількість календарних днів відпустки.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Святкові та неробочі дні (ст. 73 Кодексу законів про працю України), які припадають на період відпустки,

у розрахунок тривалості відпустки не включаються і не оплачуються.

При цьому у розрахунок середньої заробітної плати включаються такі виплати:

- основна заробітна плата;
- доплати і надбавки;
- винагороди;
- виробничі премії тощо.

Крім зазначеного, до фактичного заробітку працівника включаються також виплати за час, протягом якого зберігався його середній заробіток (за час попередньої щорічної відпустки, виконання державних і громадських обов'язків, службового відрядження тощо), та допомога у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю.

Відповідно до пункту 4 Порядку при обчисленні середньої заробітної плати у всіх випадках її збереження згідно з чинним законодавством, не враховуються:

виплати за виконання окремих доручень (одноразового характеру), що не входять в обов'язки працівники;

- одноразові виплати (компенсація за невикористану відпустку, матеріальна допомога, допомога працівникам, які виходять на пенсію, вихідна допомога тощо);
- компенсаційні виплати на відрядження і переведення (додові, оплата за проїзд, витрати на наймання житла, підйомні, надбавки, що виплачуються замість добових);
- грошові і речові винагороди за призові місця на змаганнях, оглядах, конкурсах тощо;
- вартість безплатно виданого спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту, мила, змивних і знешкоджувальних засобів, молока та лікувально-профілактичного харчування;
- виплати, пов'язані з ювілейними датами, днем народження, за довголітню і бездоганну трудову діяльність, активну громадську роботу тощо.

Коригування сум виплат, що обчислюються

ВИХОДЯЧИ із середньої заробітної плати

Оскільки протягом 2011-2012 років посадові оклади (тарифні ставки) педагогічних працівників неодноразово збільшувалися, то при визначенні суми виплат за час щорічної відпустки варто керуватися пунктом 10 Порядку, яким передбачено коригування сум виплат, що обчислюються виходячи з середньої заробітної плати.

Зокрема, згідно з абзацом 1 зазначеного пункту у випадках підвищення тарифних ставок і посадових окладів в установі відповідно до актів законодавства, а також за рішеннями, передбаченими в колективних договорах (угодах), як у розрахунковому періоді, так і в періоді, протягом якого за працівником зберігається середній заробіток, заробітна плата, включаючи премії та інші виплати, що враховуються при обчисленні середньої заробітної плати, за проміжок часу до підвищення коригуються на коефіцієнт їх підвищення.

На відповідні коефіцієнти, що визначаються залежно від зростання посадових окладів, має коригуватися в розрахунковому періоді заробітна плата тих працівників, яким встановлюються посадові оклади у фіксованих Кабінетом Міністрів України розмірах, незалежно від величини посадового окладу працівника першого тарифного розряду Єдиної тарифної сітки.

У 2011 році це стосувалося працівників, посади яких належать до 1-7 тарифних розрядів, а у 2012 році — працівників, посади яких належать до 1-5 тарифних розрядів.

У випадках, коли підвищення тарифних ставок і посадових окладів відбулось у періоді, протягом якого за працівником зберігався середній заробіток, за цим заробітком (відкоригованим) здійснюються нарахування тільки в частині, що стосується днів збереження середньої заробітної плати з дня підвищення тарифних ставок (посадових окладів).

У примітці 1 до додатку 1 до постанови Кабінету Міністрів України «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» від 30 серпня 2002 р. № 1298 (із змінами, далі — Постанова № 1298) зазначено, що посадові

оклади (тарифні ставки) за розрядами Єдиної тарифної сітки визначаються шляхом множення посадового окладу (тарифної ставки) працівника 1 тарифного розряду на відповідний тарифний коефіцієнт.

Оскільки протягом 2011 року, відповідно до постанов Кабінету Міністрів України, посадовий оклад (тарифна ставка) працівника 1 тарифного розряду підвищувався шість разів, то і ставки заробітної плати та посадові оклади педагогічних працівників підвищувалися відповідно. Зокрема, посадовий оклад працівника 1 тарифного розряду в 2011 році становив:

- з 1 січня — 613 грн.;
- з 1 квітня — 625 грн.;
- з 1 липня — 635 грн.;
- з 1 вересня — 641 грн.;
- з 1 жовтня — 660 грн.;
- з 1 грудня — 704 грн.

У 2012 році відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про підвищення оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» від 11 січня 2012 р. № 10 ставки заробітної плати та посадові оклади педагогічних працівників також змінюватимуться шість разів.

У примітці 1 до додатку 1 до Постанови № 1298 визначено, що у 2012 році посадові

оклади (тарифні ставки) розраховуються виходячи з розміру посадового окладу (тарифної ставки) працівника 1 тарифного розряду, що становить:

- з 1 січня — 773 грн.;
- з 1 квітня — 794 грн.;
- з 1 липня — 802 грн.;
- з 1 вересня — 807 грн.;
- з 1 жовтня — 823 грн.;
- з 1 грудня — 839 грн.

При визначенні суми заробітної плати для нарахування ви-плат за час щорічної відпустки, що надається, наприклад, у черв-ні 2012 року, враховується заробітна плата, нарахована за поперед-ні 12 місяців починаючи з червня 2011 року по травень 2012 року із збільшенням її на коефіцієнти підвищення посадових окладів у цьому періоді. Зокрема, нарахована заробітна плата за:

- червень 2011 року збільшується на коефіцієнт 1,270 (794 грн. -г 625 грн.);
- липень - серпень 2011 року — на коефіцієнт 1,250 (794 грн. -г 635 грн.);
- вересень 2011 року — на коефіцієнт 1,239 (794 грн. т 641 грн.);

- жовтень - листопад 2011 року — на коефіцієнт 1,203 (794 грн. -г 660 грн.);
- грудень 2011 року — на коефіцієнт 1,127 (794 грн. -г 704 грн.);
- січень - березень 2012 року — на коефіцієнт 1,027 (794 грн. * 773 грн.).

Заробітна плата за квітень - травень 2012 року враховується у нарахованій за ці місяці сумі.

Якщо відпустка включатиме дні липня та серпня, то сума ви-плат за час щорічної відпустки, що припадає на ці дні, збільшувати-меться на коефіцієнт 1,037 (802 грн. -г 773 грн.).

Виходячи з відкоригованої заробітної плати у розрахунково-му періоді визначається середньоденний (годинний) заробіток. Для цього необхідно суму відкоригованої заробітної плати поділити на кількість календарних днів у відповідному робочому році, за який надається відпустка (за виключенням святкових та неробочих днів).

Для визначення заробітної плати за час щорічної відпустки скоригована сума середньоденного заробітку множиться на кіль-кість календарних днів відпустки.

За матеріалами журналу "Практика управління закладом освіти"

▣ 5 травень 2012 року